

කළමනාකරණ සභාව - 2024

කළමනාකරණ සභාව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථා සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ මහා නගර සභා ආඥා පනතේ (252 අධිකාරය) ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථා ප්‍රකාරව මා විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි අදහස් කරන සමාලෝචිත වර්ෂයේ සභාවේ ක්‍රියාකාරීත්වය සම්බන්ධයෙන් වූ මාගේ නිරීක්ෂණ පමණක් මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සෑම විගණනය කරනු ලබන ආස්ථිත්‍යයක් විසින්ම එම ආස්ථිත්‍යය සම්බන්ධව වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය. එම පනතේ 16(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සෑම විගණනය කරනු ලබන ආස්ථිත්‍යයක් සම්බන්ධයෙන් වූ වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන, රීති මගින් දක්වනු ලැබිය හැකි පරිදි වන කාලසීමාවක් තුළ එම ආස්ථිත්‍යවල වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව ද සමඟ ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරියා විසින් විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. එම පනතේ 38(1) (ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව, වාර්ෂික වාර්තා සහ වෙනත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන අවශ්‍ය වේලාවන් ඇතුළත පිළියෙල කිරීම සිදුවන බවට සහතික විය යුතු අතර, ඊට අමතරව විගණනය කරනු ලබන ආස්ථිත්‍යයට අදාළ වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරියා වගබලා ගනු ලැබිය යුතුය.

1.3 කළමනාකරණ සභාව සංස්ථාපනය කිරීම හා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම

2022 සැප්තැම්බර් 06 දිනැති අංක 2296/05 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් පළාත් පාලන හා පළාත් සභා විෂයහර අමාත්‍යවරයා විසින් 2023 මාර්තු 19 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි කළමනාකරණ සභාව විසුරුවා හැර 2023 මාර්තු 20 දින සිට කළමනාකරණ සභාව සංස්ථාපනය කර එම දිනය සහිතයන්ගේ දූර කාලය ක්‍රියාත්මක වන දිනය ලෙස දක්වා තිබුණි. එහෙත් මහා නගර සභා ආඥා පනතේ 09 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව නියමිත සහිත සංඛ්‍යාව තෝරා පත්කරගෙන නොමැති වුවද සභාව ඒ දිනයේදී සංස්ථාපනය කරනු ලැබූ සේ සැලකිය යුතුය. එසේ වුවද මහා නගර සභාව විසින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට හා 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අදාළව ඉදිරිපත් කළ යුතු මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර මෙම වාර්තාවේ දිනය වන විටත් විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

1.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2001 අගෝස්තු 22 දිනැති අංක 18/2001 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සභාවේ සේවා කාලය අවු.06 ඉක්ම වූ නිලධාරීන් 24 ක් සේවය කරන අතර ඒ තුළ වසර 20 ට වැඩි සේවා කාලයක් සහිත නිලධාරීන් 03 ක් විය.	අවු.05 ඉක්ම වූ නිලධාරීන් පිළිබඳ විස්තර සෑම වර්ෂයකම පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර ඇති බව.	යොමුගත චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

- (ආ) 2019 දෙසැම්බර් 24 මස කඩ බදු දීමේදී වරලත් 2025 වර්ෂය සඳහා යොමුගත ගැසට් දිනැති අංක 2155/6 දරන තක්සේරුකරුවෙකුගේ තක්සේරු තක්සේරුව සිදු කර ඇති නිවේදනය අනුව අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ වාර්තාවක් පදනම් කර ගැනීමකින් තොරව බව. කටයුතු කළ යුතුය.
- නියෝග අංක 398 පෙර වර්ෂයේ ලංසු මුදලට සියයට 10 ක් එකතු කර ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ලංසු වටිනාකම තීරණය කර තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 ආදායම් පරිපාලනය

2.1.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

නාගරික කොමසාරිස් විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඉදිරිපත් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	ආදායම් ප්‍රභවය	2024	බිල්කළ ආදායම් රු.	රැස්කළ ආදායම් රු.	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය රු.	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම් රු.	2023	බිල්කළ ආදායම් රු.	රැස්කළ ආදායම් රු.	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය රු.
		රු.					රු.			
(i)	වරිපනම් හා බදු	49,150,100	51,037,527	54,491,959	22,172,132	45,053,000	44,351,384	45,067,646	25,626,565	
(ii)	කුලී	11,074,000	18,064,763	13,110,897	5,939,887	19,573,000	18,459,412	14,246,474	985,922	
(iii)	බලපත්‍ර ගාස්තු	1,245,000	6,217,385	6,217,385	-	3,027,000	3,045,923	3,045,923	-	
(iv)	වෙනත් ආදායම්	43,460,100	34,408,515	34,408,515	-	227,348,000	238,901,262	164,384,647	83,288,094	
		104,929,200	109,728,190	108,228,756	28,112,019	295,001,000	304,757,981	226,744,690	109,900,581	

2.1.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම්

නිර්දේශය

(අ) වරිපනම් හා බදු

- (i) ආරම්භක වරිපනම් හිඟ ශේෂය විශ්ලේෂණය කර අය කරගත නොහැකි ශේෂ හඳුනා ගැනීම හා දේපළ තහනම් කිරීම සභාව විසින් කාලීනව සිදු කර නොතිබුණි.
- අය කර ගත නොහැකි දේපළ වටිනාකම රු.1,167,240 ක් සියළුම ශේෂ හඳුනාගෙන කපා හැරීමට යෝජිත බව හා එක් දේපළක් තහනම් කර ඇති බව.
- අයකර ගත නොහැකි සියළුම ශේෂ හඳුනාගෙන සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
- (ii) කළුතර මහා නගර සභාව සංස්ථාපනයේදී කළුතර ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත්ව තිබුණු වරිපනම් කලාප කළුතර මහා නගර සභාවට අයත් වූ අතර, ඒ අනුව 2023 අප්‍රේල් 01 දිනට කළුතර ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් වරිපනම් කලාපවලින් ලැබිය යුතු වරිපනම් ශේෂය රු.3,474,709 ක් විය. කෙසේ වුවද හිඟ වරිපනම් අයකර ගැනීමකින් තොරව එම ඒකකවලට ඉදිරියේදී නිවැරදි කිරීමට ප්‍රවර්තන බදු අය කිරීමට පෙර හිඟ අය කළ යුතුය.

අදාල ප්‍රවර්තන වරිපනම් ආදායම සභාව විසින් අයකර තිබුණ ද එයට අදාල ඒකක ගණන හා වටිනාකම විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(iii)	විනෝද බදු වාර්ෂික බිල් කිරීම රු.2,407,736 ක් වූ අතර වර්ෂය තුළදී ඉන් රු.567,030 ක් හෙවත් සියයට 23 ක් අයකර නොතිබුණි.	2025 ජුනි 30 වන විට රු.481,526 ක් අය කර ඇති බව.	ප්‍රවර්තන ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(iv)	2023 දෙසැම්බර් 27 දින සිට 2024 ජනවාරි 01 දින දක්වා කළුතර දකුණ මහජන ක්‍රීඩාංගනයේ පවත්වන ලද සංගීත ප්‍රසංගය වෙනුවෙන් අලෙවි කළ ටිකට්පත්වල වටිනාකමින් සියයට 20 ක මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් විනෝද බදු ලෙස මහා නගර සභා අරමුදලට අය කර නොතිබීම සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි 104 හා 156 ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	එම ආයතනයෙන් ප්‍රතිචාරයක් නොමැති බැවින් රු.100,000 ක් වූ රැඳවුම් ගාස්තු සභාවේ ආදායමට ගත් බව.	යොමුගත මුදල් රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
- (ආ) කුලී
(i)	වෙළඳ ස්ථාන කුලී වාර්ෂික බිල් කිරීම රු.17,193,420 ක් වූ අතර වර්ෂය තුළදී ඉන් රු.5,447,426 ක් හෙවත් සියයට 31 ක් අයකර ගෙන නොතිබුණි.	2025 ජුනි 30 දිනට රු.1,511,801 ක් අය කර ඇති බව හා ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග ගන්නා බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ii)	සමාලෝචිත වර්ෂය ආරම්භයට පැවති රු.251,012 ක බදුකර කුලී හිඟයෙන් වර්ෂය තුළදී රු.233,712 ක් හෙවත් සියයට 93 ක් අයකර ගෙන නොතිබූ අතර රු.136,200 ක් වූ ප්‍රවර්තන බිල් කිරීමෙන් රු.109,100 ක් හෙවත් සියයට 80 ක් වර්ෂය තුළදී අය කර ගෙන නොතිබුණි.	හිඟයෙන් රු.92,300 ක් අය කර ඇති බව හා ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග ගන්නා බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(iii)	2021 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා සුපිරි සාප්පු සංකීර්ණයේ කඩ කුලී බිල් නොකිරීම නිසා සභා අරමුදලට වූ රු.21,000,000 කට ආසන්න අලාභය සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි 104 සහ 156 ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද කටයුතු කර නොතිබුණි.	2023 ජනවාරි 12 දිනැති සහ රැස්වීම් වාර්තාවේ තීරණ අංක 43 පරිදි අය කර නොමැති බව.	යොමුගත මුදල් රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(iv)	සුපිරි සාප්පු සංකීර්ණයේ කඩ කාමර 96 කට අදාලව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා කඩ කුලී නොගෙවීම සම්බන්ධයෙන් සභාව විසින් බදුකරුවන්ට එරෙහිව මහා නගර සභා ආඥා පනතේ 254 වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	කඩ 76 ක් මුද්‍රා තබා ඇති බව.	යොමුගත මහා නගර සභා ආඥා පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

- (v) සභාව සතු අංක 13/1 හා 25/1 දරන ගඟබඩ පාර හිඟ අය කිරීමට කටයුතු හිඟ ආදායම් කඩිනමින් , කළුතර දකුණ පිහිටි පර්වස් 06 ක් බැගින් වූ කරමින් තිබෙන බව. අයකර ගැනීමට කටයුතු ඉඩම් බදු දීමට අදාළව 2022 වර්ෂයේ සිට පවතින හිඟ බදු කුලී එකතුව පිළිවෙලින් රු.89,600 ක් හා රු.109,200 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් අය කර නොතිබුණි.
- (vi) සාරානන්ද මාවත කළුතර දකුණ පිහිටි පර්වස් 2025 ජුනි 30 දිනට රු.40,000 -එම- 07 ක ඉඩම බදු දීමට අදාළ 2022 වර්ෂයේ සිට ක් අය කර ඇති බව හා ඉතිරිය අය කිරීමට කටයුතු කරන බව. පවතින හිඟ බදු කුලී එකතුව රු.96,000 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් අය කර නොතිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය 3.1 කාර්යසාධනය

මහා නගර සභා ආඥා පනතේ 4 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විහරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යනාදිය සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කාර්තවයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මහා නගර සභා ආඥා පනතේ 272 වගන්තිය යටතේ ප්‍රධාන කාරණා 32 ක් ඉටු කිරීම සඳහා අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවිය හැකිව තිබූ නමුත් 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් කාරණා 27 ක් වෙනුවෙන් සභාව විසින් අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා නොතිබුණි.	පළාත් සභාව සක්‍රීය වීමෙන් පසු නව අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවන බව.	මහා නගර සභා ආඥා පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පෞද්ගලික ආයතනයකට එකතුව රු.3,895,000 ක් ගෙවා 2017 දෙසැම්බර් සිට ස්ථාපනය කරන ලද පරිගණක මෘදුකාංග පද්ධති 07 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයේ නොපැවතුණි. නිසි ශක්‍යතා අධ්‍යයනයකින් තොරව මිලදී ගැනීම් සිදු කර එම පද්ධති අපේක්ෂිත කාර්යක්ෂමතාවයෙන් වර්ෂ 07 කට ආසන්න කාලයක් උපයෝජනය නොකර සභාවට මූල්‍ය අලාභයක් කර තිබීමට එරෙහිව මුදල් රෙගුලාසි 104 හා 156 ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් සභාව කටයුතු කර නොතිබුණි.	මේ පිළිබඳව විශේෂ විමර්ශනයක් කරන බව.	මුදල් රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

- (ආ) නියමිත කාල සීමාව තුල වාහනවල ආදායම් බලපත්‍ර ගාස්තු අළුත් නොකිරීම නිසා 2010 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා වාහන 04 ක් වෙනුවෙන් එකතුව රු.43,395 ක් දඩ මුදල් ලෙස ගෙවා තිබුණි. ප්‍රායෝගික හේතු මත නියමිත දිනවලදී ආදායම් බලපත්‍ර අළුත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (ඇ) සභාව සතු පර්චස් 06 ක ඉඩම් කැබලි 02 ක්, පර්චස් 07 ක ඉඩම් කැබලි 01 ක් හා පර්චස් 2.66 ක ඉඩම් කැබලි 01 ක් වශයෙන් එකතුව ඉඩම් කැබලි 04 ක් බාහිර පාර්ශව 04 කට නේවාසික පදිංචිය සඳහා නිවාස තනා ගැනීමට බදු දී සභාවට අවාසිදායක කොන්දේසි ඇතුළත් කරමින් බදු ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමත්, වාර්ෂික බදු කුලී නිසි පරිදි කාලීනව අය නොකර සහ ගෙවීම් පැහැර හරින්නන්ට විරුද්ධව නීත්‍යානුකූලව කටයුතු නොකිරීමත් නිසා සභාවට එකතුව රු.361,800 ක මූල්‍ය අලාභයක් සිදු කර තිබුණි. ඒ සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ට එරෙහි මුදල් රෙගුලාසි 104 හා 156 ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී ද කටයුතු කර නොතිබුණි. ගිවිසුම් අළුත් කිරීමට -එම- කටයුතු කරන බව.

3.3 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ආයතන සංග්‍රහයේ xix වැනි පරිච්ඡේදයේ 4 ඡේදය යටතේ නිලධාරීන්ට රජයේ නිවාස වෙන් කිරීමේදී සැලකිය යුතු උපමානවලට අනුකූලව සභාව ක්‍රියා කර තිබේද යන්න පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නිලධාරීන්ගේ ඉල්ලීම් හා අදාල විස්තර ඇතුළත් ලේඛන සභාව විසින් පවත්වා නොතිබුණි.	2025 වර්ෂයේ සිට ලේඛනයක් පවත්වා ගෙන යන බව.	ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) පෙර වර්ෂවල සභාවේ වාහන අළුත්වැඩියාව නිසි ලෙස නොකරන ලද ආයතනයක් අසාධු ලේඛනගත කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ද සැපයුම්කරුවෙකු ලෙස ලියාපදිංචි කර තිබුණි.	2025 වර්ෂයේ ලියාපදිංචි කර නොමැති බව.	අසාධු ලේඛනගත කළ යුතු ආයතනයක් නැවත සැපයුම්කරුවෙකු ලෙස ලියාපදිංචි නොකළ යුතුය.

3.4 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මහා නගර සභාව සතු කඩ කාමර 64 ක් සඳහා කාලීනව බදු ගිවිසුම් අළුත් කිරීමටත්, මහා නගර සභාවට අයත් නමුත් සභාව සතුව ලිපිගොනු නොමැති කඩ කාමර 08 ක් සභාව වෙත නැවත පවරාගෙන ටෙන්ඩර් කිරීමටත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද කටයුතු කර නොතිබුණි.	ගිවිසුම් අළුත් කිරීමට ක්‍රියා කරමින් පවතින බව.	මහා නගර සභාවක් වීම නිසා බදු ගිවිසුම් අළුත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

- (ආ) පල්ලිය පාර පෙදෙස කටුකුරුන්ද පාර පර්චස් 2.66 ක ඉඩමේ බදු ගිවිසුම 2011 වර්ෂයේ අවසන් වී තිබුණ ද එය නැවත අළුත් කිරීමකින් තොරව හා රු.67,000 ක් වූ හිඟ කුලී ගෙවීමකින් තොරව පැරණි බදුකරු රැඳී සිටීමට එරෙහිව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද සභාව විසින් මහා නගර සභා ආඥා පනතේ 266 වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි. එමෙන්ම සභාවේ බදු කුලී ලේඛනයට අනුව මෙම දේපල 2018 වර්ෂයේ සිට බිල් කර නොතිබීමට වගකිව යුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව මුදල් රෙගුලාසි 104 සහ 156 ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් ක්‍රියා කර නොතිබුණි.
- (ඇ) 1988 මැයි 17 දිනැති පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ අංක 1988/22 දරන චක්‍රලේඛයේ 02 ඡේදය ප්‍රකාරව වරිපනම් දේපල වසර 05 කට වරක් තක්සේරු කළ යුතු වුවත් සභාව 2017 වර්ෂයෙන් පසු වරිපනම් තක්සේරුවක් සිදු නොකිරීම නිසා වරිපනම් ආදායම පහළ මට්ටමක පැවතුණි.
- බදුකරු මුදල් නොගෙවීම නිසා බිල් කර නොමැති බව, ඉදිරියේදී නීතිමය ක්‍රියා මාර්ග ගන්නා බව.
- මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
- 2025 වර්ෂයේ වරිපනම් දේපල තක්සේරු කර ප්‍රතිශෝධන කටයුතු වරිපනම් අයකළ යුතුය. ආරම්භ කර ඇති බව.

3.5 නිෂ්කාර්ය හෝ ඌන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2020 වර්ෂයේ රු.240,966,501 ක් වැය කර ඉදි කරන ලද සුපිරි වෙළඳ සංකීර්ණ දෙමහල් ගොඩනැගිල්ල ඉදි කරන ලද වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වාම නිෂ්කාර්යව පැවති අතර එහි ඉහළ මහලේ සිවිලිම තැනින් තැන හානි වී තිබුණි.	මේ වන විට ඉහළ මහල අළුත්වැඩියා කර ඇති බව හා කඩ කාමර බදු පදනමට ලබා දී ඇති බව.	සභාවේ වත්කම්වලින් ආදායම් උපයා ගැනීමට කාර්යක්ෂමව ක්‍රියා කළ යුතුය.
(ආ) 2019 වර්ෂයේ රු.14,460,000 ක් වැය කර කායවර්ධන මධ්‍යස්ථානයක් සඳහා ඉදි කරන ලද දෙමහල් ගොඩනැගිල්ල සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ද නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	2025 වර්ෂයේ සිට තක්සේරු නිලධාරීන්ගේ කාර්යාල කටයුතු සඳහා භාවිතා කරන බව.	-එම-
(ඇ) 2023 හා 2024 වර්ෂවල එකතුව රු.6,613,306 ක් වැය කර අළුත්වැඩියා කරන ලද හිමිදිරියාව ආදාහනාගාරය 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් භාවිතයට ගැනීමකින් තොරව පැවතුණි.	ආදාහනය සඳහා මෘතදේහ නොලැබුණු බව.	සභාව සතු වත්කම් උපයෝජනය කර ගැනීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.

3.6 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2021 වර්ෂයේ යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරුවරයා විසින් ට්‍රැක්ටර් රථ 03 ක් අළුත්වැඩියා කිරීමට නිර්දේශ කර තිබුණ ද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් අළුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කර නොතිබුණි.	මේ වන විට වාර්තාවක් ලබා ගැනීමට කමිටුවක් පත් කර ඇති බව.	වාහන අළුත්වැඩියා කර උපයෝජනය කළ යුතුය.
(ආ) සභාව සතු ගිනි රථය 2023 අප්‍රේල් සිට ධාවනය කර නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විට ද අළුත්වැඩියා කර නොතිබුණි.	අළුත්වැඩියා කිරීමට කටයුතු කරන බව.	වාහන අළුත්වැඩියා කර උපයෝජනය කළ යුතුය.
(ඇ) කළුතර , කටුකුරුන්ද ගාම පාරේ පර්වස් 1.3 ක් වූ ඉඩම සභාව විසින් 1994 වර්ෂයේ බදු දී තිබුණද මෙම ඉඩමේ අයිතිය සම්බන්ධයෙන් විභාග වන නඩුව සඳහා ඉඩමේ නීත්‍යානුකූල අයිතිය සභාව සතු බව සනාථ කරන ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීමට සභාව අපොහොසත් වී තිබුණි.	ශුන්‍ය සන්නකය සභාවට පවරන ලෙස බදුකරුට දන්වා යවා ඇති බව.	සභාව සතු දේපළ විධිමත්ව බදු දිය යුතුය.

3.7 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.2(අ) මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව ප්‍රසම්පාදනය ආරම්භවීමේ අවස්ථාවේ සිට අවසන් කරන තුරු එක් එක් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවන්හි පියවර කාලක්‍රමානුගතව විස්තර ඇතුළත් ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනක් පිළියෙල කළ යුතු වුවද එකතුව රු. 20,376,515 ක් වටිනා විදුලි උපකරණ හා මාර්ග ඉදි කිරීම් ද්‍රව්‍ය යන ප්‍රසම්පාදනයේදී එසේ කටයුතු කර නොතිබුණි.	ප්‍රමාණාත්මක ප්‍රසම්පාදනයක් සිදු නොවූ බැවින් කාල සටහනක් පිළියෙල නොකළ බව.	ජාතික ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධානවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.3.1(අ) මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීමේදී සියළුම ආශ්‍රිත වියදම් සැලකිල්ලට ගතයුතු වුවද, එකතුව රු. 535,320 ක් වටිනා විදුලි උපකරණ ප්‍රසම්පාදනයේ LED බල්බ 200 ස්විච් පෙට්ටි 12 ක ඉහත පිරිවැය, පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.	අවශ්‍යතාව මත ස්විච් පෙට්ටි 12 ක් ලබාගත් බව.	-එම-
(ඇ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.9.1(ආ) මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.500,000 ඉක්මවන භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම් වෙනුවෙන් විධිමත් කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමක් අත්සන් නොකළ අවස්ථා 06 ක් නිරීක්ෂණය විය.	ප්‍රමාද දෝෂයක් මත ගිවිසුම් අත්සන් නොකළ බව.	ජාතික ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධානවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

- (ඇ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.6.1(අ) (ii) හා (iv) මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් පිරිවිතර සමාලෝචනය හා අනුමත කිරීමකින් සහ ලංසු ලේඛන සමාලෝචනය හා අනුමත කිරීමකින් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂයේ එකතුව රු.5,351,652 ක් වටිනා විදුලි උපකරණ මිලදී ගැනීම් අවස්ථා දෙකක් සහ මාර්ග ඉදි කිරීම් ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම් අවස්ථා 02 ක් නිරීක්ෂණය විය. මේ වන විට භාණ්ඩ භාර ගැනීමේ කමිටුවක් මගින් අදාළ කාර්යය සිදු කරන බව. -එම-

3.8 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභාව සමඟ කිසිදු ගිවිසුම්ගත වීමකින් තොරව සභාපතිවරයාගේ නියෝගය මත 2022 වර්ෂයේ ප්‍රජාපාදක සංවිධානයකට පවරන ලද ගිවිසුම්ගත වටිනාකම රු.2,000,000 ක් වූ කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ගය අසල කාණු පද්ධතිය ඉදි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය එම වර්ෂයේ නිම කර නොතිබුණු හෙයින් 2021 සැප්තැම්බර් 24 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛයේ 2.1 ඡේදය ප්‍රකාරව සමිතියේ යෝග්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීමකින් තොරව නැවත එය නිම කිරීමට එම ප්‍රජාපාදක සංවිධානයටම 2023 වර්ෂයේ ගිවිසුම්ගතවීමකින් තොරව ලබා දී තිබුණි.	2022 වර්ෂයේදී ප්‍රජාපාදක සංවිධාන පිළිබඳව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයෙන් නිර්දේශ කර තිබුණු බව.	2024 වර්ෂයේදී ද සමිතියේ යෝග්‍යතාවය පරීක්ෂා කළ යුතුය.
(ආ) ඉහත ව්‍යාපෘතිය නැවත ප්‍රදානයේදී මාර්ග ගාස්තු උපලේඛනයේ උපලේඛනයේ (HSR) රේට් අනුව ඇස්තමේන්තු සංශෝධනය නොකර 2022 වසරේ ඇස්තමේන්තුවම යොදා ගැනීම නිසා සභා අරමුදලට රු.349,758 ක මූල්‍ය පාඩුවක් සිදු වී තිබුණි.	මූලික ගිවිසුම් පදනම් කරගෙන මෙම ව්‍යාපෘතිය සිදු කරන ලද බැවින් ඇස්තමේන්තු සංශෝධනය නොකළ බව.	ඇස්තමේන්තු සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.9 වාහන උපයෝජනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2021 මාර්තු 02 දිනැති යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු නිර්දේශ අනුව සභාව සතු සොලෙක්ස් වතුර බවුසරය, සක්සන් පොම්පය සහිත බවුසරය සහ නිසාන් ගිනි රථය අළුත්වැඩියා කිරීම , ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී නොවන බව සඳහන් කර තිබුණ ද එම වාහන සම්බන්ධයෙන් 2024 වර්ෂය අවසාන වන විටත් කිසිදු ක්‍රියා මාර්ගයක් ගෙන නොතිබූ අතර එම වාහන 03 සභාව නමින් ලියාපදිංචි කර ද නොතිබුණි.	මෝටර් රථ ප්‍රවාහන කොමසාරිස්වරයාගෙන් උපදෙස් ලබාගෙන ඉදිරි කටයුතු කරන බව.	ගර්හිත වාහන සඳහා යෝග්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ගත යුතු අතර ලියාපදිංචි කර නොතිබුණු වාහන සම්බන්ධයෙන් මෝටර් රථ ප්‍රවාහන කොමසාරිස් විමසිය යුතුය.

- (ආ) 2022 ඔක්තෝබර් 16 දිනැති තක්සේරු වාර්තාවෙන් අපහරණය සඳහා නිර්දේශ කරන ලද ට්‍රැක්ටර් දෙකක් අංක තහවුරු නොමැතිවීමෙන් 2024 වර්ෂය අවසාන වන විටත් අපහරණය කර නොතිබුණි. ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීමට ඉල්ලීම් කර ඇති බව. මෝටර් රථ ප්‍රවාහන කොමසාරිස් විමසා සුදුසු පරිදි කටයුතු කළ යුතුය.
- (ඇ) සභාව සතු ට්‍රැක්ටර් ට්‍රේලරයක් සහ ට්‍රැක්ටරයක් 2021 වර්ෂයේ සිට අපහරණය සඳහා හඳුනාගෙන තිබුණද, 2024 වර්ෂය අවසාන වන විටත් ඒ සඳහා කිසිදු ක්‍රියා මාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි. කඩිනමින් ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරන බව. අපහරණ කටයුතු කඩිනමින් කළ යුතුය.
- (ඈ) වාහන සඳහා ඉන්ධන නිකුත් කරන අවස්ථාවේ, ඉන්ධන නිකුත් කිරීම් ලේඛනයේ, මයිලෝ මීටරයේ අගය සටහන් කිරීමකින් තොරව වාහන 08 ක් සඳහා එකතුව ලීටර් 12,527 ක් වූ ඉන්ධන නිකුත් කළ අවස්ථා 09 ක් නිරීක්ෂණය විය. මයිලෝ මීටර අළුත්වැඩියා කළ යුතු බව. ඉන්ධන නිකුත් කිරීමේ අභ්‍යන්තර පාලනය ශක්තිමත් කළ යුතුය.

4 ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 40 වගන්තිය හා මු.රෙ.133(1) අනුව අභ්‍යන්තර විගණනය, ආයතනයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය වැඩි දියුණු කිරීම හා එහි කාර්යසාධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා සභා වන ක්‍රියාවලියක් ලෙස ක්‍රියාත්මක විය යුතු බව දැක්වෙතත් සභාවේ අභ්‍යන්තර විගණනය විසින් ඉඩම් අනුබෙදුම් සහතික කිරීම්, වරිපනම් හා කඩ කුලී අය කර ගැනීම්, වාහන උපයෝජනය, ප්‍රසම්පාදනය වැනි විෂයයන් සම්බන්ධව ප්‍රමාණවත් විගණනයක් සිදු කර අභ්‍යන්තර විගණන විමසුම් නිකුත් කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදිව කටයුතු කරන බව.	යොමුගත පනත හා මුදල් රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.